

NAŘÍZENÍ
kraje Vysočina
ze dne 19. 4. 2005
č. 3/2005

kterým se vydává Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina

Rada kraje Vysočina vydává v souladu s ustanovením § 7 a § 59 odst. 1 písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a k provedení § 7 odst. 7 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení kraje:

Čl. 1
Úvodní ustanovení

Účelem tohoto nařízení je vydat v souladu s obecně závaznými právními předpisy Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina.

Čl. 2
Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina

Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina je nástrojem ke zlepšování kvality ovzduší v oblastech vymezených jako oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší pro suspendovaný aerosol frakce PM₁₀ a přízemní ozón, k udržení kvality ovzduší v místech, kde není indikováno překročení některého z imisních limitů a ke snižování celkové imisní zátěže na území kraje Vysočina.

Čl. 3
Uložení dokumentace

- (1) Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina je uložen na Odboru životního prostředí Krajského úřadu kraje Vysočina, oddělení technické ochrany ovzduší, Žižkova 57, 587 33 Jihlava.
- (2) Informace o Programu ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina jsou veřejnosti přístupné na úřední desce Krajského úřadu kraje Vysočina a v elektronické podobě na internetových stránkách kraje Vysočina na adrese: www.kr-vysočina.cz, dokumenty z odborů krajského úřadu, odbor životního prostředí, ochrana ovzduší.

Čl. 4
Závěrečná ustanovení

- (1) Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina ve struktuře dle přílohy č. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je přílohou č. 1 tohoto Nařízení.

- (2) Toto Nařízení nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje a účinnosti patnáctým dnem následujícím po vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje.

V Jihlavě, dne 19. 4. 2005

RNDr. Miloš Vystrčil v. r.
hejtman kraje Vysočina

Ing. František Dohnal v. r.
náměstek hejtmana kraje Vysočina

Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina

A. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – stanovení oblasti

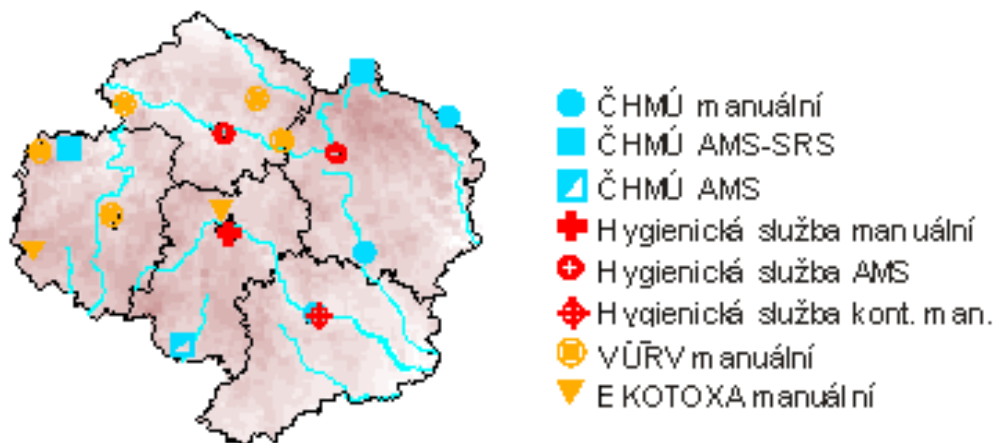
Geografické vymezení oblasti

Kraj Vysočina má rozlohu 6 795,7 km², což představuje 9 % území České republiky. Je obklopen krajem Jihočeským, Středočeským, Pardubickým a Jihomoravským. Na území kraje leží 704 obcí. Počet obyvatel kraje je cca 510,5 tis., hustota zalidnění 75 obyvatel na km².

Soupis měřících stanic na zjišťování imisí na území kraje Vysočina

V následující tabulce je uveden seznam měřících stanic, které jsou v současné době v provozu (zdroj: ČHMÚ), rozmístění viz obrázky níže.

Číslo stanice	Název stanice	Typ stanice	Geografické souřadnice	Měřené veličiny
1477	Jihlava	AMS	49° 24' 10.00" sš, 15° 36' 42.00" vd	SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, O ₃ , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2,5}
505	Jihlava - Znojemská	manuální-TK	49° 23' 36.00" sš, 15° 35' 33.00" vd	SO ₂ , NO _x , SPM, Cr, Mn, Ni, Zn, As, Cd, Pb
1131	Kostelní Myslová	AMS	49° 9' 36.00" sš, 15° 26' 26.00" vd	SO ₂ , NO ₂ , O ₃
1344	Zborná	manuální	49° 26' 39.00" sš, 15° 34' 21.00" vd	SO ₂ , NO _x
1200	Havlíčkův Brod - Smetanovo nám.	AMS-TK	49° 36' 20.00" sš, 15° 34' 45.00" vd	SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, NO _x , PM ₁₀ , Cr, Mn, Ni, Zn, As, Cd, Pb
1480	Třebíč	AMS	49° 13' 25.00" sš, 15° 52' 2.00" vd	SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , PM ₁₀
1498	Dukovany	manuální	49° 46' 8.00" sš, 16° 4' 17.01" vd	SO ₂ , NO ₂
1196	Žďár nad Sázavou	AMS-TK	49° 33' 35.00" sš, 15° 56' 35.00" vd	SO ₂ , NO, NO ₂ , O ₃ , NO _x , PM ₁₀ , Cr, Mn, Ni, As, Cd, Pb, PAH
1499	Křižanov	manuální	49° 23' 5.00" sš, 16° 6' 50.00" vd	SO ₂ , NO ₂
1326	Velké Meziříčí	manuální	49° 21' 0.00" sš, 16° 1' 60.00" vd	SO ₂ , NO ₂ , SPM
1522	Košetice	PAHs	49° 34' 4.00" sš, 15° 4' 49.00" vd	PAH
1436	Košetice	manuální	49° 34' 22.00" sš, 15° 4' 49.00" vd	PAH
1176	Košetice - HM	TK-aerosol	49° 34' 22.00" sš, 15° 4' 49.00" vd	PM ₁₀ , PM _{2,5} , As, Cd, Pb
1138	Košetice	AMS	49° 34' 22.00" sš, 15° 4' 49.00" vd	SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, O ₃ , NO _x , PM ₁₀
916	Košetice	manuální	49° 34' 22.00" sš, 15° 4' 49.00" vd	SO ₂ , NO ₂ , ΣNO ₃ , ΣNH ₄ , CH ₄ a vyšší nearomatické i aromatické uhlovodíky

Cíl programu a vymezení priorit ve vztahu k dosažení cíle programu

Cílem programu je dosažení a plnění imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, ekosystémů a vegetace, takovým způsobem, aby bylo vyhlášováno co nejméně výměry oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na území kraje Vysočina.

Priorita 1: snížit nadlimitní hodnoty imisí suspendovaných částic frakce PM_{10} ve vymezené oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší na území města Velké Meziříčí:

- přehodnocení úrovně imisní zátěže v lokalitě Velké Meziříčí v těsné blízkosti stanice imisního monitoringu č. 1326,
- doplnění imisního monitoringu SPM o sledování imisní úrovně koncentrací PM_{10} ,
- snížení rizika sekundární prašnosti na území města Velké Meziříčí,
- preventivní snížení emisí ze stacionárních zdrojů na území města,
- projednání výsledků imisního monitoringu za rok 2003 s MŽP ČR před vymezením oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší pro rok 2005 a zdůvodnění výjimečnosti imisních dat,
- přehodnocení potřeby zpracování místního programu ke zlepšení kvality ovzduší.

Priorita 2: omezení množství imisí suspendovaných částic frakce PM_{10} s cílem podpořit snížení celkové imisní zátěže polutantem a zvrátit trend v nárůstu naměřených koncentrací PM_{10} na stanicích imisního monitoringu v kraji Vysočina:

- posílení měření suspendovaných částic frakce PM_{10} na provozovaných stanicích imisního monitoringu (doplnění měření PM_{10} na stanicích měřicích SPM: 1326 Velké Meziříčí, 505 Jihlava-Znojemská, 608 Třebíč),
- získání dat imisního monitoringu PM_{10} o pozadové imisní zátěži v lokalitách Jihlava a Velké Meziříčí,
- podniknout kroky k omezení trendu nárůstu imisní zátěže v Havlíčkově Brodě, kde bylo indikováno významné překročení denního imisního limitu pro PM_{10} ,

Při rozhodování o poskytnutí prostředků z veřejných zdrojů na realizaci opatření ke zlepšení kvality ovzduší jsou prioritně podporovány projekty, kde je jednoznačně identifikován původce znečištění z něhož jsou emise polutantu omezovány a projekty realizované v území, kde byla vyhlášena oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší z důvodu překročení imisního limitu včetně meze tolerance.

Pro území kde nejsou tyto oblasti vymezeny vytvoří kraj podmínky pro trvalé vyhodnocování imisní zátěže a předcházení rizikům překračování imisních limitů.

Priorita 3: postupné snížení výměry území kraje Vysočina, na kterém dochází u ozónu k celoplošnému překračování cílového imisního limitu pro lidské zdraví a cílového imisního limitu pro ekosystémy a vegetaci na území CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory:

- omezit k roku 2010 výměry oblastí, kde jsou překračovány cílové imisní limity pro ozón.

B. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – Všeobecné informace

Na území kraje Vysočina se nachází sedm sídel s počtem obyvatel přesahujícím 10 000 a jedno sídlo (Jihlava) s počtem přesahujícím 50 000 obyvatel. V kraji se nacházejí velké i zvláště velké zdroje znečištění a prochází jím významný mobilní zdroj znečištění (dálnice D1), značnou část území kraje lze však považovat za oblast ryze venkovskou.

Rozloha kraje je 6 795,7 km², území se zvláště zvýšeným znečištěním zaujímá plochu cca 2 km². Zvýšenému znečištění ovzduší je vystaveno cca **1000** obyvatel.

Současné klimatické údaje:

Kraj Vysočina patří mezi chladnější oblasti ČR, průměrná roční teplota dosahuje 7,6 °C.

Na území kraje Vysočina jsou dva horské masivy s nadm. výškou přesahující 800 m, jsou to Žďárské vrchy a Jihlavské vrchy. Středem kraje probíhá jedno z hlavních evropských rozvodí.

Objekty vyžadující zvláštní ochranu:

Na území kraje se nacházejí 124 zvláště chráněná území, dvě chráněné krajinné oblasti - CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory a 9 přírodních parků. Oblast kraje se vyznačuje vysokou lesnatostí, zhruba 1/3 rozlohy kraje zaujímají lesy. V letech 2002 a 2003 bylo ČHMÚ provedeno podrobné vyhodnocení kvality ovzduší České republiky v letech 2001 a 2002 z hlediska nově vyhlášených imisních limitů na ochranu lidského zdraví a ekosystémů / vegetace (viz nařízení vlády č. 350/2002 Sb.).

V roce 2003 byla na území kraje Vysočina vymezena oblast s překročením imisního limitu pro NO_x na ochranu ekosystémů a vegetace na území měst Nové Město na Moravě a Žďár nad Sázavou (CHKO Žďárské vrchy). Oblasti byly vymezeny Věstníkem MŽP z února 2003 na základě dat imisního monitoringu z roku 2001. Věstníkem MŽP z roku 2003 nebyla na území kraje vymezena žádná oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší z důvodu překročení některého z imisních limitů pro lidské zdraví. V následujícím roce 2004 byla nařízením vlády č. 60/2004 vymezena oblast s překročením imisního limitu pro lidské zdraví pro PM₁₀ (překročení ročního i denního limitu). Opakované překročení ekosystémového limitu pro NO_x se nepotvrdilo. Věstníkem MŽP z 12/2004 byla vymezena na základě dat z roku 2003 na území kraje oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší z důvodu překročení imisního limitu včetně meze tolerance pro lidské zdraví pro PM₁₀ (překročení ročního i denního limitu).

Výměra plochy jednotlivých krajů, na které byly v roce 2002 překračovány imisní limity pro ochranu zdraví, je uvedena v následující tabulce (v % celkové výměry krajů):

Kraj	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀ a	PM ₁₀ b	CO	BaP	Cd	Benz	As	O ₃
Praha		1,63	13,01	66,67	3,25	60,98				
Středočeský		0,04	0,76	3,44		0,04			0,14	50,91
Liberecký							6,48		8,28	46,10
Ústecký	0,14		0,99	19,75		0,42				22,22
Karlovarský				5,04						9,64
Plzeňský				0,05		0,36				58,42
Jihočeský				0,04						94,07
Pardubický										90,54
Královéhradecký				1,04						95,69
Olomoucký			0,53	9,45						91,76
Moravskoslezský			12,37	30,90		40,70		0,14	1,08	78,16
Jihomoravský			0,22	7,67						91,46
Vysočina			0,06	0,06						100,0
Zlínský				3,62		0,20				96,96

Poznámka: PM10 a = roční průměr; PM10 b = 24-hodinový průměr; BaP = benzo(a)pyren

Z tabulky vyplývá, že kraj Vysočina je z hlediska klasických znečišťujících látek spíše méně znečištěným krajem. Z hlediska znečištění ozónem je kraj Vysočina nejzatíženějším regionem.

Podíly území chráněných oblastí vegetace a ekosystémů s překročením limitních hodnot pro ochranu ekosystémů / vegetace v jednotlivých krajích jsou uvedeny v následující tabulce (v % celkové výměry chráněných oblastí) ve formátu 2001/2002:

Kraj	Podíl chráněných území kraje	SO ₂	NO _x	O ₃
Praha	1,63 %	0 / 0	50,0 / 50,0	0 / 0
Středočeský	7,86 %	0 / 0	4,61 / 0,46	5,99 / 6,91
Liberecký	30,49 %	0 / 0	0 / 0	33,07 / 63,35
Ústecký	31,07 % / 41,33 %	0,46 / 2,57	2,28 / 0,17	10,71 / 45,72
Karlovarský	29,04 % / 46,08 %	0 / 0,24	0,77 / 0,24	2,32 / 15,57
Plzeňský	16,18 %	0 / 0	0 / 0	64,65 / 65,29
Jihočeský	27,15 %	0 / 0	0 / 0	98,01 / 98,1
Pardubický	10,07 %	0 / 0	0 / 0	98,2 / 99,10
Královéhradecký	20,85 %	0 / 0	0 / 0	19,92 / 99,23
Olomoucký	12,70 %	0 / 0	0 / 0	25,00 / 44,64
Moravskoslezský	15,42 %	0 / 0	0,44 / 0,44	70,61 / 73,25
Jihomoravský	6,09 %	0 / 0	1,79 / 1,79	74,11 / 89,29

Vysočina	10,96 %	0 / 0	1,06 / 0	100,0 / 100,0
Zlínský	29,19 %	0 / 0	0 / 0	30,87 / 91,61

Z tabulky vyplývá, že z hlediska primárních polutantů nepředstavuje imisní zátěž v chráněných oblastech žádný problém. Z hlediska sekundárních polutantů je situace v chráněných oblastech kraje Vysočina nepříznivá a lze ji označit za celoevropský problém.

V následujícím přehledu je uveden detailnější popis imisní situace kraje Vysočina z hlediska imisních limitů pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů / vegetace.

Výměra plochy kraje Vysočina, na které byly v roce 2002 a 2003 překračovány imisní limity pro ochranu zdraví, je uvedena v následující tabulce (v % celkové výměry obce):

Obec	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀ a	PM ₁₀ b	CO	BaP	Cd	Ni	As	O ₃
Velké Meziříčí			9,1	9,1						-
Okres			0,24	0,24						
Kraj			0,06	0,06						

Poznámka: PM₁₀ a = roční průměr; PM₁₀ b = 24-hodinový průměr

Z uvedených dat vyplývá, že obec Velké Meziříčí je jedinou významněji imisně zatíženou obcí v rámci kraje Vysočina, z hlediska primárně emitovaných znečišťujících látek.

Z hlediska překračování imisních limitů pro ochranu ekosystémů / vegetace je situace následující:

- imisní limit pro oxidy dusíku byl v roce 2001 překračován na 1,06 % území CHKO Žďárské vrchy.
- imisní limit pro oxidy dusíku nebyl v roce 2002 na území kraje Vysočina překračován resp. překročení se nepotvrdilo.
- cílový imisní limit pro ozón byl v roce 2001 překračován na 100 % chráněného území CHKO Žďárské vrchy.
- cílový imisní limit pro ozón byl v roce 2002 překračován na 100 % chráněného území CHKO Žďárské vrchy.
- cílový imisní limit pro ozón byl v roce 2003 překračován na 100 % chráněného území CHKO Žďárské vrchy.
- cílový imisní limit pro ozón byl v roce 2003 překračován na 100 % chráněného území CHKO Železné hory.

C. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – odpovědné orgány

Orgán	Zákonná povinnost	Kontakt v kraji Vysočina
Ministerstvo životního prostředí ČR	§ 43 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	Ministerstvo životního prostředí ČR Vršovická 65, 100 10 Praha 10 tel. 267 122 835, fax: 267 126 835 Ing. Jan Kužel - ředitel oboru ochrany ovzduší MŽP ČR
		Odbor výkonu státní správy MŽP VII Mezírka 1, 602 00 BRNO tel.: 541 213 099, fax: 541 211 500 Ing. Josef Ševela
Ministerstvo zdravotnictví ČR	§ 45 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	Ministerstvo zdravotnictví ČR Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2 tel.: 224972442 RNDr. Karla Říhová – odbor ochrany a podpory veřejného zdraví
Česká inspekce životního prostředí	§ 46 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	Ředitelství ČIŽP Na břehu 267, 190 00 Praha 9 – Vysočany Ing. Eva Tylová, pověřená ředitelka ČIŽP tel.: 222 860 111, fax: 283 892 662, e-mail: tylova@cizp.cz
		ČIŽP Oblastní inspektorát Havlíčkův Brod Bělohorská 3304, 580 02 Havlíčkův Brod Ing. Jiří Lacina, vedoucí oddělení ochrany ovzduší tel.: 569 496 166, fax: 569 429 822, e-mail: lacina@hb.cizp.cz Vítězslav Novák, hlavní inspektor tel.: 569 496 121, fax: 569 429 822, e-mail: novak@hb.cizp.cz
Česká obchodní inspekce	§ 47 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	ČOI – ústřední inspektorát Štěpánská 15, Praha 2 tel.: 296 366 102, fax: 296 366 236 Ing. Jiří Pěkný – ústřední ředitel ČOI www.coi.cz
		ČOI - regionální inspektorát Brno (pro okresy Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou) tř. kpt. Jaroše 5, 602 00 Brno tel.: 545244461, fax: 545244170 JUDr. Petr Ventruba, ředitel inspektorátu
		ČOI - regionální inspektorát Pardubice (pro okres Havlíčkův Brod) Zámecká 21, 530 02 Pardubice tel.: 466 511 525, 466 501 679, fax: 466 535 603 Ing. Miroslava Chmelíková, ředitelka inspektorátu
		ČOI - regionální inspektorát Tábor (pro okres Pelhřimov) nám. Mikuláše z Husi 38, 390 01 Tábor tel.: 381 253 717, fax: 381 251 887 MUDr. Daniel Adamec, ředitel inspektorátu

Orgán	Zákonná povinnost	Kontakt v kraji Vysočina
Kraj	§ 48 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	<p>Vysočina Krajský úřad kraje Vysočina Žižkova 57, Jihlava www.kr-vysocina.cz Ing. Jiří Růžička, oddělení ochrany ovzduší Ing. Rostislav Habán, oddělení ochrany ovzduší tel.: 564 602 514, 564 602 518 e-mail: ruzicka.j@kr-vysocina.cz , haban.r@kr-vysocina.cz</p>
Obce s rozšířenou působností	§ 50 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	<p>Bystřice nad Pernštejnem Městský úřad Masarykovo nám. 57, 593 15 Bystřice nad Pernštejnem Ing. Pavel Morava – referent, ochrana ovzduší tel.: 566 590 303 e-mail: morava.zp@mu.bystricenp.cz</p>
		<p>Havlíčkův Brod Městský úřad Havlíčkově náměstí 57, 580 01 Havlíčkův Brod www.muhb.cz Karel Ruč – referent , ochrana ovzduší tel.: 569 497 246 e-mail: kruc@muhb.cz</p>
		<p>Humpolec Městský úřad Horní náměstí 300, 396 22 Humpolec www.mesto-humpolec.cz Štěpánka Šimková- referentka, ochrana ovzduší tel.: 565 518 181 e-mail: stepanka.simsova@mesto-humpolec.cz</p>
		<p>Chotěboř Městský úřad Trčků z Lípy 69, 583 01 Chotěboř www.chotebor.com Zdeňka Křivská – referentka, ochrana ovzduší tel.: 569 641 109 e-mail: krivska@chotebor.cz</p>
		<p>Jihlava Magistrát města Jihlavy Masarykovo náměstí 1, 586 28 Jihlava www.jihlava.cz Ivana Schenková-referentka, ochrana ovzduší tel.:567 167 702 e-mail: ivana.schenkova@jihlava-city.cz</p>
		<p>Moravské Budějovice Městský úřad nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice http://mbudejovice.cz František Vonka, referent – životní prostředí tel.: 568 408 381 e-mail: vonka@mbudejovice.cz</p>
		<p>Náměšť nad Oslavou Městský úřad V. Nezvala 115, 675 01 Náměšť nad Oslavou www.mesto-namest.cz Michaela Láníková, referentka – životní prostředí tel.: 568 619 182 e-mail: lanikova@mesto-namest.cz</p>

Orgán	Zákonná povinnost	Kontakt v kraji Vysočina
		<p>Nové město na Moravě Městský úřad Vratislavovo náměstí 103, 592 31 Nové Město na Moravě www.nmnm.cz Ing. Jiřina Kempová-referentka, ochrana ovzduší tel.: 566 650 284 e-mail: jirina.kempova@meu.nmnm.cz</p> <p>Pacov Městský úřad Náměstí Svobody 320, 395 18 Pacov www.mestopacov.cz Zdeňka Koubková – referentka, ochrana ovzduší tel.: 565 455 135 e-mail: koubkova@mestopacov.cz</p> <p>Pelhřimov Městský úřad Masarykovo nám. 1, 393 25 Pelhřimov www.mestopelhrimov.cz Svatava Váňová – referentka, ochrana ovzduší tel.: 565 352 107 e-mail: vanova@mupe.cz</p> <p>Světlá nad Sázavou Městský úřad Náměstí Trčků z Lípy 18, 582 91 Světlá nad Sázavou www.svetlans.cz Ing. Daniela Válová – referentka, ochrana ovzduší tel.: 569 496 642 e-mail: valova@svetlans.cz</p> <p>Telč Městský úřad Nám. Zachariáše z Hradce 10, 588 56 Telč www.telc-etc.cz Dana Lysá-referentka, ochrana ovzduší tel.: 567 112 495 e-mail: dana.lysa@telc-etc.cz</p> <p>Třebíč Městský úřad Karlovo náměstí 104/55, 674 01 Třebíč www.trebic-city.cz Ludmila Polová – referentka, ochrana ovzduší tel.: 568 8805 254 e-mail: l.polova@trebic.cz</p> <p>Velké Meziříčí Městský úřad Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí www.mestovm.cz Mgr. Jiří Palas-referent, ochrana ovzduší tel.: 566 501 127 e-mail: palas@mestovm.cz</p> <p>Žďár nad Sázavou Městský úřad Náměstí Republiky 2, 591 31 Žďár nad Sázavou www.zdarns.cz Ing. Jitka Kubálková – referentka, ochrany ovzduší tel.: 566 685 566 e-mail: jitka.kubalkova@zdarns.cz</p>

Orgán	Zákonná povinnost	Kontakt v kraji Vysočina
Celní úřady	§ 51 zákona 86/2002, o ochraně ovzduší	Celní úřad Jihlava Jiráskova 8, 586 01 Jihlava www.cs.mfcr.cz tel.: 567 310 830, fax: 567 310 050, e-mail: posta2163@cs.mfcr.cz
		Celní úřad Žďár nad Sázavou Komenského 1786, 591 01 Žďár nad Sázavou www.cs.mfcr.cz tel.: 566 623 206, fax: 566 623 249, e-mail: info0164@cs.mfcr.cz

Jména, adresy a podpisy osob, odpovědných za plnění Programu

Jméno a příjmení	Ing. Jiří Růžička <i>Oddělení technické ochrany životního prostředí</i>
Adresa a kontakt	Krajský úřad kraje Vysočina <i>odbor životního prostředí</i> Žižkova 16 587 33 Jihlava tel.: 564 602 518 fax: 564 602 430 www.kr-vysocina.cz
Podpis:	Ing. Jiří Růžička v.r.

D. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – druh a posouzení znečištění ovzduší

V návaznosti na ustanovení zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší (§ 7) nebyla v roce 2002 na území kraje Vysočina vyhlášena území v němž se nacházejí obce, kde bylo zjištěno překročení imisního limitu nebo imisního limitu a meze tolerance pro lidské zdraví, na základě vyhodnocení imisních dat za rok 2000 (viz Věstník MŽP, XII, srpen 2002).

Rovněž revize oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší v roce 2003, která vycházela z imisních dat za rok 2001, konstatovala, že na území kraje Vysočina nebyly vyhlášeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (viz Věstník MŽP, XIII, únor 2003).

V roce 2004 byla nařízením vlády č. 60/2004 Sb., které vycházelo z imisních dat za rok 2002, vymezena oblast s překročením imisního limitu pro lidské zdraví pro PM₁₀ (překročení ročního i denního limitu).

Věstníkem MŽP z 12/2004 byla vymezena na základě dat z roku 2003 na území kraje oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší z důvodu překročení imisního limitu včetně meze tolerance pro lidské zdraví pro PM₁₀ (překročení ročního i denního limitu).

V následující tabulce je uvedena obec u níž byl v roce 2002 a 2003 překračován imisní limit PM₁₀ jak pro hodinový, tak pro roční průměr

Obec	PM ₁₀ a	PM ₁₀ b	Celkem
Velké Meziříčí	9,1	9,1	9,1

Poznámka: PM₁₀ a = roční průměr; PM₁₀ b = 24-hodinový průměr

E. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – původ znečištění ovzduší

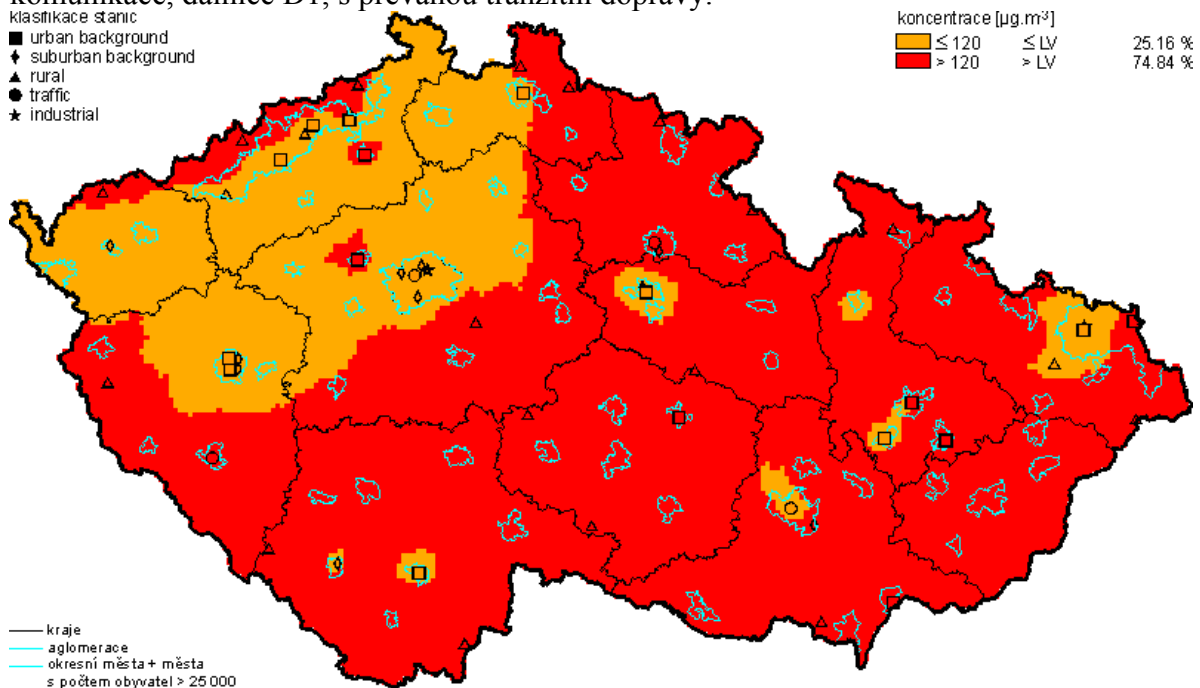
Suspendované částice

Velké Meziříčí je vymezenou oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší v roce 2004 na základě údajů z roku 2002 uvedené v nařízení vlády č. 60/2004 Sb., s překročením ročního i denního limitu pro suspendovaný aerosol frakce PM₁₀ a následně i Věstníkem MŽP z 12/2004 na základě údajů z roku 2003 na 9,1 % území města.

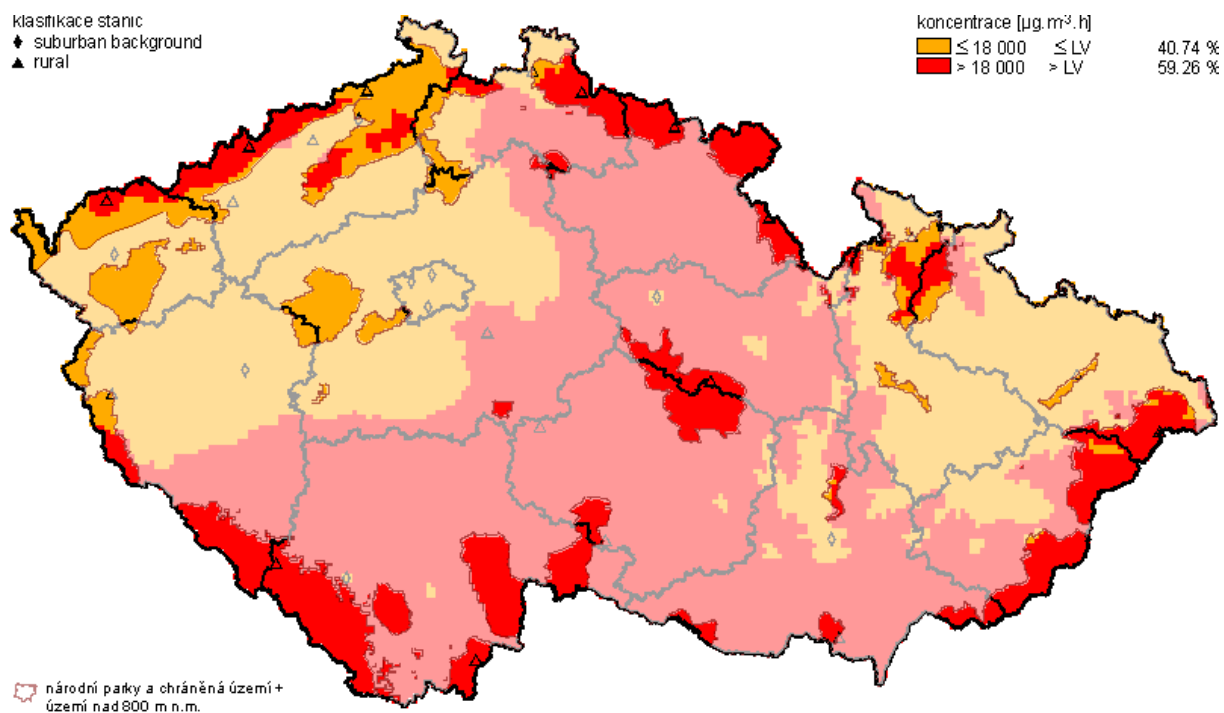
Překročení bylo indikováno na základě výsledků monitoringu ze stanice č. 1326 VME-Velké Meziříčí, která je provozována ČHMÚ od roku 1995. Stanice měří poměrně úzký rozsah polutantů a to SO₂, NO₂ a SPM (tuhé znečišťující částice) gravimetrickou metodou. Stanice imisního monitoringu č. 1326 je umístěna při východním okraji města v zástavbě obchodního a průmyslového charakteru ve vzdálenosti 3 - 5 m od frekventované ulice k Novému nádraží na dně uzavřeného a špatně provětrávaného údolí. V roce 2003 byla stanice přemístěna z východního okraje komunikace na západní, přičemž vzdálenost od komunikace zůstala stejná. Příčinou naměřených vysokých koncentrací polutantu je především relativně vysoké dopravní zatížení v ulici K Novému nádraží a stavební činnost, která dlouhodobě probíhala v bezprostřední blízkosti stanice.

Ozón

V kraji Vysočina je prakticky na celém území překračován dlouhodobý imisní cíl pro lidské zdraví a cílový imisní limit pro ochranu ekosystémů a vegetace na celém území pro nějž je tento limit uplatňován (viz obrázky níže). Imisní zátěž ozónem je považována za celoevropský problém a je v současnosti i předmětem diskusí v Evropské komisi. Otázka imisní zátěže ozónem je o to problematičtější, že v kraji Vysočina není významný potenciál omezování emisí VOC ze stacionárních zdrojů znečišťování vyjma sektoru aplikace nátěrových hmot a rozpouštědel. Emise těkavých organických polutantů a NO_x z mobilních zdrojů jsou pro kraj prakticky neregulovatelné přitom jsou soustředěny podél páteřní komunikace, dálnice D1, s převahou tranzitní dopravy.

Pole 76. nejvyšší maximální denní 8hod. klouzavé koncentrace ozónu za léta 2000-2002

Pole hodnoty AOT40 ozonu v roce 2002

F. Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší – analýza situace vedoucí ke zhoršení kvality ovzduší

Podrobnosti o faktorech působících zvýšené znečištění ovzduší

Na zvýšení imisní zátěže zejména suspendovanými částicemi frakce PM_{10} se podílí více faktorů z nichž významná část je spíše přirozeného přírodního charakteru.

Z provedené analýzy vyplynulo, že v letech 2001 – 2003 docházelo k nárůstu jak průměrných ročních tak 36. nejvyšších průměrných koncentrací PM_{10} na všech třech měřicích stanicích imisního monitoringu. Všechny stanice monitorující suspendované částice frakce PM_{10} jsou pozad'ové a tudíž vystihují situaci v imisní zátěži v regionu v širších souvislostech. Do naměřených hodnot se tak promítají nejen primární emise ze zdrojů znečišťování ovzduší, ale významnou roli sehrávají i přirozené přírodní faktory jako četnost a úhrn srážek, průběh teplot v roce atp. Nárůst imisních koncentrací mezi roky 2001 a 2002 koreluje s vývojem průměrných ročních teplot i průměrných teplot v topném období na všech sledovaných stanicích. Poměrně výrazný nárůst mezi roky 2002 a 2003 však nelze přičítat pouze průběhu teplotních podmínek a pravděpodobně v tomto období vývoj koncentrací ovlivnil i jiný meteorologický faktor.

Do roku 2002 není na žádné ze stanic indikováno překročení některého z imisních limitů pro PM_{10} . Vyšší než limitní hodnoty však byly zjištěny v roce 2003 a to pro 36. průměrné denní koncentrace PM_{10} na stanicích 1138 Košetice a 1200 Havlíčkův Brod – Smetanovo náměstí. Vzhledem k tomu, že stanice jsou pozad'ové a obě popisují situaci v městských zónách obytného nebo obytného a obchodního charakteru, lze předpokládat, že imisní situace v exponovaných místech daných lokalit může být nadlimitní případně i nad úroveň imisního limitu zvýšeného o mez tolerance. Z hlediska ochrany lidského zdraví jsou však významnější roční koncentrace PM_{10} , které na žádné ze sledovaných stanic nepřekročily naměřené koncentrace úroveň 75 % imisního limitu $40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

Stanice v Jihlavě (provozovatel-hygienická služba) a ve Velkém Meziříčí (provozovatel-ČHMÚ) jsou charakterizovány jako dopravní, vystihují tedy stav ovzduší v jejich bezprostřední blízkosti. Stanice 1176 v Košetících je stanice pozad'ová popisující venkovskou

zónu zemědělsko přírodního charakteru. Pro všechny stanice z provedené analýzy vyplynula poměrně významná korelace naměřených hodnot s vývojem teplot zvláště v druhé polovině sledovaných let. Tento jev může vypovídat o shodném vlivu klimatických podmínek a především významném dopadu sekundární prašnosti na imisní situaci v hodnocených lokalitách. Zejména korelace dopravních stanic s pozadovou stanicí v Košetických naznačuje význam meteorologických jevů na naměřené koncentrace a malý dopad primárních zdrojů na trendy v průběhu imisních stavů.

Podrobnosti o možných nápravných opatřeních

Nápravná opatření ke zlepšení kvality ovzduší pochopitelně leží v oblasti snížení emisí a jsou proto popsána v Integrovaném programu snižování emisí znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin kraje Vysočina s cílem zlepšení kvality ovzduší a dosažení imisních limitů znečišťujících látek. Vazba mezi Programem snižování emisí a Programem ke zlepšení kvality ovzduší je dále zajištěna tím, že hlavním cílem „emisního programu“ je, kromě dosažení v daném termínu doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, VOC a amoniak, také přednostní snížení emisí těch znečišťujících látek, u kterých dochází k překračování imisních limitů.

G. Popis existujících opatření přijatých ke zvýšení kvality ovzduší

Výčet opatření na lokální, regionální, národní a mezinárodní úrovni, která mají vztah k Programu a oblasti kraje Vysočina

Opatření na mezinárodní úrovni

a) Mezinárodní úmluvy

Za nejvýznamnější mezinárodní aktivitu lze považovat přístup ČR k Úmluvě EHK OSN o dálkovém znečištění ovzduší překračujícím hranice států a k jejím protokolům:

- první a druhý protokol o síře
- protokol o dusíku
- protokol o těkavých organických látkách (VOC)
- protokol o těžkých kovech
- protokol o persistentních organických polutantech (POPs)
- (göteborgský) protokol o omezování acidifikace, eutrofizace a tvorby přízemního ozónu

Pro nadcházející období bude mít zřejmě největší dopad na omezování emisí látek znečišťujících ovzduší Rámcová úmluva OSN o změně klimatu z roku 1992 a její „Kjótský protokol“ z roku 1997. I když tyto dokumenty ukládají povinnosti v oblasti omezování emisí skleníkových plynů (dominantně oxidu uhličitého), je zřejmé, že řada vyvolaných opatření v oblasti úspor energií a využívání obnovitelných / alternativních zdrojů energie, přinese žádoucí vedlejší efekty také v oblasti omezování emisí „klasických“ znečišťujících látek.

b) Evropská integrace

Postupná aproximace české legislativy směrem k právním předpisům ES, zahájená v polovině devadesátých let a ukončená v současné době, představuje v oblasti omezování emisí a zlepšování kvality ovzduší zásadní impuls. Nicméně již právní úprava ochrany ovzduší, přijatá počátkem devadesátých let, byla do značné míry inspirována jak tehdy platnými

právními předpisy ES, tak i předpisy některých členských států (zejména SRN). V současné době je česká právní úprava ochrany ovzduší prakticky zcela sladěna se všemi platnými předpisy ES a po očekávaném vstupu ČR do EU se bude vyvíjet stejným směrem.

c) Mezinárodní projekty

V průběhu devadesátých let bylo v ČR realizováno, v rámci bilaterální i multilaterální pomoci, mnoho projektů v oblasti ochrany ovzduší.

Opatření na národní, regionální a lokální úrovni

a) Právní předpisy

Naprosto zásadní význam pro omezení emisí a následující zlepšení kvality ovzduší měla nová právní úprava ochrany ovzduší, přijatá počátkem devadesátých let minulého století (zákony č.309/1991 Sb., a č.389/1991 Sb., v postupně upravovaných zněních a navazující prováděcí předpisy). Základem této úpravy byla regulace emisí znečišťujících látek z téměř 3 tisíc „velkých“ a cca 30 tisíc „středních“ zdrojů znečišťování ovzduší. Těmto zdrojům byly stanoveny emisní limity s plošným termínem dodržování nejpozději od počátku roku 1999 s tím, že do tohoto termínu byly stanoveny přechodné emisní limity dočasně platné. Výsledkem je razantní, a v některých případech (tuhé látky, oxid siřičitý) řádový pokles emisí znečišťujících látek, který se projevil výrazným poklesem emisní zátěže na celém území ČR, kraj Vysočina nevyjímaje. Průměrné roční koncentrace suspendovaných částic, oxidu siřičitého a oxidů dusíku nad územím dnešního kraje Vysočina se pohybují pod limitními hodnotami.

Nová právní úprava dále zavedla Smogový varovný a regulační systém, kterým byl omezován provoz emisně významných zdrojů znečišťování ovzduší za nepříznivých rozptylových podmínek.

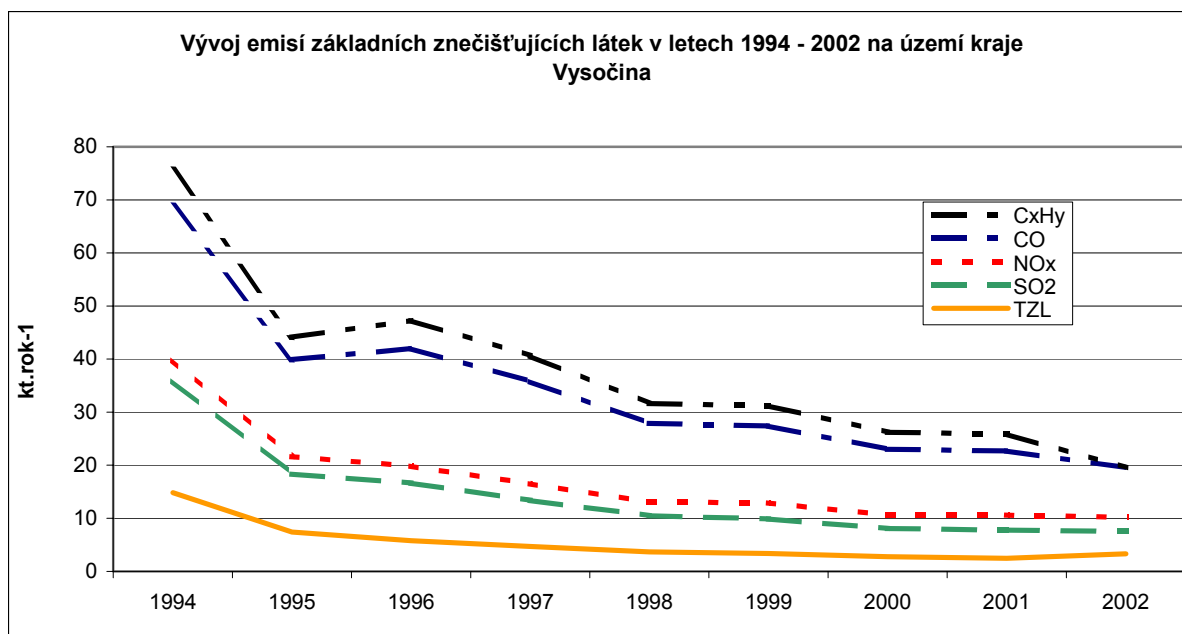
Po roce 1998 se ukázalo, že silný potenciál, obsažený v této právní úpravě se již prakticky vyčerpá, protože naprostá většina opatření a nástrojů, které bylo možno plošně aplikovat, již byla využita.

b) Ekonomické nástroje

Právní úprava ochrany ovzduší z počátku devadesátých let založila, vedle systému normativních nástrojů, také systém nástrojů ekonomických. Systém ekonomických nástrojů ochrany ovzduší se skládá z poplatků za znečišťování ovzduší a dotací / měkkých půjček, poskytovaných Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP), který je příjemcem drtivého podílu výnosu z poplatků. V období 1994 až 1996 byly příjmy fondu navýšeny jednorázovým převodem 6,1 mld Kč na podporu Národního programu ozdravení ovzduší. Celkové výdaje SFŽP k ochraně ovzduší dosáhly v období 1992 až 2002 částky cca 14 mld. Kč.

Dosažené výsledky a hodnocení účinnosti opatření

V následujícím obrázku je uveden vývoj emisí hlavních znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů na území kraje Vysočina v období let 1994 až 2002. Uvedený časový interval byl zvolen tak, aby byl „odfiltrován“ efekt změn před rokem 1994 (ukončení provozu některých podniků, pokles výkonnosti národního hospodářství), které sice přispěly k omezení emisí, nebyly však vyvolány opatřeními k ochraně ovzduší.

Z uvedeného přehledu je vidět, že ve všech případech došlo ve sledovaném období k výraznému poklesu sledovaných emisí a podobně se situace vyvíjela i u emisí dalších látek. Pokles emisí se pochopitelně projevil snížením imisních koncentrací sledovaných látek. Z informací, uvedených v předchozích částech textu vyplývá, že dosavadní pokles emisí byl dostatečný k tomu, aby se na území kraje Vysočina zajistil plošné dodržování hodnot imisních limitů pro následující znečišťující látky:

- oxid siřičitý,
- oxid uhelnatý,
- oxid dusičitý,
- benzen,
- olovo,
- kadmium,
- amoniak,
- benzo(a)pyren
- arsen,
- nikl.

Nebyl však dostatečný k tomu, aby zajistil dodržování hodnot imisních limitů pro tyto znečišťující látky:

- suspendované částice frakce **PM₁₀**,
- oxid dusičitý pro ekosystémy a vegetaci,
- ozón (limit pro ochranu zdraví i pro ochranu ekosystémů a vegetace),

V případě rtuti není k dispozici dostatek informací.

Nástroje a opatření, aplikované v uplynulém období, lze považovat, a to včetně vyvolaných nákladů, za účinné, protože odpovídaly alarmující situaci v oblasti kvality ovzduší na konci osmdesátých a počátku devadesátých let minulého století a vedly k výraznému omezení emisí

a snížení imisní zátěže. V současné době se ukazuje, že potenciál těchto opatření se již z velké části vyčerpal a přetrvávající problémy by bylo možno plošným způsobem řešit pouze za cenu neodpovídajících přímých i nepřímých nákladů.

Program snižování emisí i Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina je proto založen především na nástrojích / opatřeních selektivních / specifických (z hlediska zdrojů znečišťování a lokální imisní situace).

H. Popis nově připravovaných opatření ke zlepšení kvality ovzduší

Seznam a popis navrhovaných opatření

Nápravná opatření ke zlepšení kvality ovzduší pochopitelně leží v oblasti snížení emisí a jsou proto popsána v Integrovaném programu snižování emisí znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin kraje Vysočina. Vazba mezi Programem ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina a Integrovaným programem snižování emisí znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin kraje Vysočina je dále zajištěna tím, že hlavním cílem „emisního programu“ je, kromě dosažení v daném termínu doporučených hodnot krajských emisních stropů pro, oxidy dusíku, VOC a také přednostní snížení emisí těch znečišťujících látek, u kterých dochází k překračování imisních limitů.

Vzhledem k tomu, že imisní limity byly na území kraje Vysočina překračovány pro následující znečišťující látky:

- suspendované částice velikostní frakce PM₁₀ (denní i roční limit),
- oxidy dusíku (limit pro ekosystémy a vegetaci)
- ozón,

jsou z hlediska Integrovaného programu snižování emisí znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin kraje Vysočina významné zejména ty nápravné nástroje, které vedou ke snížení emisí těchto znečišťujících látek, respektive ke snížení emisí prekursorů ozónu, případně k „vymístění“ mobilních zdrojů do méně hustě osídlených lokalit. Konkrétně se jedná o následující nástroje / opatření jsou shrnuty v následujících dvou scénářích věnovaných problematice imisní zátěže suspendovanými částicemi frakce PM₁₀. Nástroje a opatření ke snižování prekursorů tvorby přízemního ozónu a ke snižování imisní zátěže oxidy dusíku z hlediska imisního limitu na ochranu ekosystémů a vegetace jsou součástí Programu snižování emisí.

Efektivní nástroje a opatření scénáře snižování imisní zátěže PM ₁₀ ve Velkém Meziříčí	
Označení	Název nástroje / opatření
EKO01	Poplatky za znečišťování ovzduší
EKO03	Investice do úspor energie
EKO04	Finanční podpory provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
EKO05	Finanční podpory domácnostem
INF01	Získávání a zpracovávání informací v oblasti ochrany ovzduší
INF04	Získávání a zpracovávání informací o významných zdrojích znečišťování
INF06	Rozvoj monitorovací sítě nad rámec daný právními předpisy
INST01	Optimalizace veřejné správy ochrany ovzduší
INST02	Odborná podpora výkonu veřejné správy ochrany ovzduší
NOR10	Povolení ke změnám používaných paliv, surovin nebo druhů odpadů a ke změnám využívání technologických zařízení zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší

Efektivní nástroje a opatření scénáře snižování imisní zátěže PM₁₀ ve Velkém Meziříčí	
Označení	Název nástroje / opatření
NOR21	Územní energetická koncepce
ORG01	Technicko-organizační opatření u plošných zdrojů s cílem omezení sekundární prašnosti
ORG02	Technicko-organizační opatření u malých zdrojů emitujících tuhé látky
EKO11	Podpora dodatečných technických opatření u vozidel
NOR08	Povolení ke změnám staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší
NOR11	Povinnost volit při výstavbě nových a rekonstrukci stávajících zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší nejlepší dostupné techniky
NOR17	Možnost omezit spalování rostlinných materiálů
ORG07	Infrastrukturní opatření

Základní efektivní nástroje a opatření scénáře snižování imisní zátěže suspendovanými částicemi	
Označení	Název nástroje / opatření
DOB01	Dobrovolné dohody s provozovateli zdrojů
DOB03	Podpora zavádění dobrovolných aktivit
EKO02	Investice do energetické infrastruktury
EKO03	Investice do úspor energie
EKO04	Finanční podpory provozovatelům zdrojů
EKO05	Finanční podpory domácnostem
INF01	Získávání a zpracovávání informací
INF02	Poskytování informací, výchova a osvěta
INF03	Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)
INF04	Získávání a zpracovávání informací o významných zdrojích znečišťování
INF06	Rozvoj monitorovací sítě nad rámec daný právními předpisy
INST02	Odborná podpora veřejné správy
NOR01	Územní plánování a rozhodování
NOR02	Povolení k umístování staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů
NOR03	Povolení staveb velkých a středních zdrojů
NOR04	Integrované povolení staveb zvláště velkých zdrojů
NOR09	Integrované povolení k zvláště velkému stávajícímu zdroji
NOR12	Povinnost využívat u nových staveb CZT či alternativní zdroje a ověřit možnost kogenerace
NOR19	Povolení k vydání a změnám provozního řádu u zdroje
NOR20	Energetický audit
NOR21	Územní energetická koncepce
ORG01	Technicko-organizační opatření u plošných zdrojů s cílem omezení sekundární prašnosti
ORG02	Technicko-organizační opatření u malých zdrojů emitujících tuhé látky
Doplňující nástroje a opatření scénáře snižování imisní zátěže suspendovanými částicemi	
Označení	Název nástroje / opatření

Základní efektivní nástroje a opatření scénáře snižování imisní zátěže suspendovanými částicemi	
Označení	Název nástroje / opatření
INST01	Optimalizace veřejné správy
NOR05	Povolení k uvedení staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů do provozu
NOR06	Povolení k zavedení nových výrobních
NOR07	Povolení k záměrům na zavedení nových technologií
NOR08	Povolení ke změnám staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů
NOR10	Povolení ke změnám u zvláště velkých, velkých a středních zdrojů
NOR11	Povinnost volit při výstavbě či rekonstrukci zvláště velkých zdrojů nejlepší dostupné techniky
NOR18	Stanovení látek u kterých budou u zdroje uplatněny obecné emisní limity

Časový plán implementace opatření

Název	Termín	Odpovídá	Ve spolupráci s	Cílová látka
Termínované požadavky				
Provést definitivní kategorizaci stávajících zvláště velkých zdrojů	31.12.2004	kraj - oddělení IPPC	ČIŽP	Všechny regulovatelné látky
Vydat integrovaná povolení pro konkrétní zvláště velké zdroje	do 30.10.2007	kraj – oddělení IPPC	provozovateli zdrojů	
Ve všech vhodných případech aplikovat plány snížení emisí u zdrojů emitujících VOC	1. 01.2005 31. 10.2007	kraj	provozovateli zdrojů	VOC
Aplikovat plány snížení emisí u ostatních technických zdrojů neplnících nově vyhlášené či zpřísněné emisní limity- kontrola dodržování plánů	do 1.1.2005	kraj	provozovateli zdrojů	Specificky dle povahy zdroje
Schválit plány snížení emisí u jednoho stávajícího zvláště velkého spalovacího zdroje	do 30.6.2004	kraj	MŽP ČR a ČHMÚ	Zejména oxid siřičitý, částečně oxidy dusíku a tuhé látky
Ve všech vhodných případech aplikovat plány zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdrojů – kontrola dodržování plánů	průběžně od 1.1.2003	kraj	provozovateli zdrojů	Amoniak
Zajistit provedení energetických auditů ve veřejných budovách	průběžně od 1.1.2005	stát / kraje / obce / příspěvkové organizace	ČEA	Zejména tuhé látky, oxidy dusíku, oxid siřičitý; oxid uhličitý
Vypracování Programu náhrady tuhých fosilních paliv v malých zdrojích znečišťování	do pol. r. 2006	kraj	SFŽP ČR, ČEA	tuhé znečišťující látky, oxidy dusíku
Vypracování Programu na podporu rozvoje alternativních a obnovitelných zdrojů energie kraje Vysočina	do pol. r. 2006	kraj	SFŽP ČR, ČEA	tuhé znečišťující látky, oxidy dusíku
Formulace organizačního	do 1. ledna	kraj, Rada	MŽP ČR	látky, které jsou

Název	Termín	Odpovídá	Ve spolupráci s	Cílová látka
schématu k implementaci Programů	2006	kraje Vysočina		předmětem krajských Programů ochrany ovzduší
Integrace principů omezování emisí TZL z malých a plošných zdrojů znečišťování	od 1/2004	kraj / obce	ČIŽP Havlíčkův Brod	tuhé znečišťující částice
Podpořit zvýšení frekvence čištění komunikací	od 1/2004	kraj / obce	Města, obce	tuhé znečišťující částice – sekundární emise
Studie rozšíření stávající sítě imisního monitoringu	konec r. 2006	kraj /obce	ČHMÚ Brno, SFŽP ČR	TZL, NOx
Doplnění stanic imisního monitoringu	konec r. 2006	kraj /obce	ČHMÚ Brno, SFŽP ČR	TZL, NOx
Doplnit posouzení kvality ovzduší kraje	každoročně	kraj	ČHMÚ a HS	Všechny regulované znečišťující látky
Průběžné požadavky				
Posoudit možnost návrhů zón s částečným / úplným omezením vjezdu ve městech	Průběžně	Obce	orgány státní správy a policie	Oxidy dusíku, PAH, benzen, oxid uhelnatý suspendované částice
Podpořit provádění operativních kontrol emisních parametrů vozidel	Průběžně	obce a Policie ČR	krajským úřadem	
Aplikovat obecné a individuální emisní limity	Průběžně	kraj	ČIŽP a provozovateli zdrojů	Všechny látky, pro které byly obecné emisní limity vyhlášeny
Podporovat investice do úspor energie	Průběžně	kraj	příjemci podpor	Zejména tuhé látky, oxidy dusíku, oxid siřičitý; oxid uhličitý
Podporovat investice do využívání obnovitelných zdrojů energie	Průběžně	kraj	příjemci podpor	
Podporovat výměnu starých kotlů ve veřejném sektoru	Průběžně	kraj	příjemci podpor	
Zvážit podporu změny otopných systémů v domácnostech	Průběžně	kraj	SFŽP ČR a ČEA	
Nepřímo podporovat omezování emisí tuhých látek z malých zdrojů	Průběžně	obce	příjemci a adresáti podpory	Tuhé látky, suspendované částice
Nepřímo podporovat omezování emisí VOC z malých zdrojů	Průběžně	obce	příjemci a adresáti podpory	VOC
Podporovat výstavbu silničních obchvatů	Průběžně	kraj	ŘSD ČR	Oxidy dusíku, PAH, benzen, oxid uhelnatý suspendované částice
Podporovat modernizaci komunikací	Průběžně	kraj	ŘSD ČR	
Pravidelně provádět pasportizaci zdrojů	Průběžně ve dvouletých cyklech	kraj	ČHMÚ a ČIŽP	Všechny znečišťující látky
Upřednostňovat Ekologicky šetrné výrobky v přímých nákupech	Průběžně	kraj	orgány obcí a krajem zřízené / řízené organizace	Dle povahy výrobku – VOC, oxidy dusíku, tuhé látky
Nepřímo podporovat užívání Ekologicky šetrné výrobky	Průběžně	kraj	kraj	Dle povahy výrobku – VOC, oxidy dusíku,

Název	Termín	Odpovídá	Ve spolupráci s	Cílová látka
				tuhé látky ...
Stanovovat podmínky ochrany ovzduší pro veřejné zakázky	Průběžně	kraj	zřízené / řízené organizace	Dle povahy soutěže
Podporovat zvýšení účinnosti odstraňování prachových částic z povrchu komunikací.	Průběžně	kraj	obce	Tuhé látky a navázané polutanty

Odhad očekávaného dopadu na kvalitu ovzduší včetně časového horizontu

Dopad navrhovaných opatření na kvalitu ovzduší je pro jednotlivé znečišťující látky posuzován v horizontu roku 2010 s přihlédnutím k roku 2005.

Suspendované částice

Navrhovaná opatření povedou k určitému postupnému snížení celkové imisní zátěže na území kraje Vysočina, a ke snížení imisní zátěže v oblasti vymezené jako území se zhoršenou kvalitou ovzduší pro PM₁₀.

Ozón

Navrhovaná opatření povedou k určitému postupnému snížení výměry území, na kterém dochází k překračování imisních limitů. Je však velmi málo pravděpodobné, že by bylo k cílovému roku 2010 zajištěno dodržování limitů na celém území kraje.

I. Popis opatření ke zlepšení kvality ovzduší přijatých v dlouhodobém horizontu

V dlouhodobém horizontu přispěje ke zlepšení kvality ovzduší nad územím kraje Vysočina realizace následujících nástrojů / opatření (**tučným písmem** jsou uvedeny **prioritní nástroje a opatření**, které byly stanoveny s přihlédnutím k podílu jednotlivých kategorií zdrojů na celkových emisích):

- NOR1: **Územní plánování a územní rozhodování,**
- NOR2: **Povolení k umístování staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší,**
- NOR4: **Integrované povolení k výstavbě zvláště velkého zdroje znečišťování ovzduší,**
- NOR6: **Povolení k záměrům na zavedení nových výrob s dopadem na ovzduší u zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší,**
- NOR7: **Povolení k záměrům na zavedení nových technologií s dopadem na ovzduší u zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší,**
- NOR8: **Povolení ke změnám staveb zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší,**
- NOR10: **Povolení ke změnám používaných paliv, surovin nebo druhů odpadů a ke změnám využívání technologických zařízení zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší,**
- NOR11: **Povinnost volit při výstavbě nových a rekonstrukci stávajících zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší nejlepší dostupné techniky,**
- NOR24: Zavedení environmentálních zón,
- ORG10: Snižování přepravní náročnosti území,
- ORG11: Rehabilitace pěší a cyklistické dopravy, pěší zóny, zklidněné ulice,
- INF1: **Získávání a zpracovávání informací v oblasti ochrany ovzduší,**

- INF2: Poskytování informací, výchova a osvěta,**
INF3: Posuzování vlivů na životní prostředí,
INF4: Získávání a zpracovávání informací o významných zdrojích znečišťování,
INF6: Rozvoj monitorovací sítě nad rámec daný právními předpisy,
DOB1: Dobrovolné dohody s provozovateli zdrojů nebo jejich organizacemi,
DOB3: Podpora zavádění dobrovolných aktivit.

J. Seznam relevantních dokumentů a dalších zdrojů informací

Zdrojem informací pro vytvoření tohoto programu byly dokumenty poskytnuté jednotlivými orgány ochrany ovzduší. Byly to statistické ročenky vydávané ČHMÚ, Věstníky MŽP, nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kterým se stanoví imisní limity a podmínky a způsob sledování, posuzování a řízení kvality ovzduší, nařízení vlády č. 60/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kde je doplněna příloha č. 11, kterou jsou vymezeny oblasti s překročením imisního limitu pro lidské zdraví a ekosystémů na území ČR.

Program je uložený na Krajském úřadě kraje Vysočina, odboru životního prostředí a je zveřejněn na webových stránkách kraje Vysočina.